

період 2015-2020 років. URL: <https://moz.gov.ua/strategija>

3. Радиш Я.І., Пожилова О.В. Кадрове забезпечення охорони здоров'я України: сутність понять. Економіка та держава. 2012. №1. С.95-104.

4. Савіна Т.В. Кадрове забезпечення сфери охорони здоров'я в Україні: стан та перспективи розвитку. Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 15. С. 95-98.

Ігнатеску Леонід

(науковий керівник: д.е.н., доцент, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ Августин Р.Р.)

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПРОВЕДЕННЯ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Аналіз фінансової звітності та оцінка фінансового стану підприємства є найбільш поширеним напрямом проведення економічного аналізу, результати якого використовуються як внутрішніми, так і зовнішніми користувачами. Для комерційних підприємств результати аналізу є інформаційною базою для прийняття рішень інвесторами, контрагентами, банками під час розробки стратегії та тактики взаємовідносин із підприємством.

Для закладів охорони здоров'я аналіз фінансової звітності зазвичай зводиться до контролю за дотриманням бюджетного законодавства, норм прийнятої облікової політики та стандартів бухгалтерського обліку. Водночас найбільш актуальне питання про ефективність витрачання бюджетних коштів, виділених на фінансування діяльності закладу охорони здоров'я, часто залишається без обґрунтованої відповіді.

Сутність фінансового стану підприємств неодноразово намагалися охарактеризувати у своїх працях зарубіжні та вітчизняні вчені, однак єдиної думки не існує до нині. Узагальнюючі різні трактування до визначення сутності фінансового стану підприємства можна виділити декілька основних підходів.

Прихильники першого підходу визначають фінансовий стан як

рівень ефективності або збалансованості фінансових ресурсів на певний момент часу [1]. Досить обґрунтованим є виділення у цих визначеннях конкретної дати, на яку проводиться оцінка фінансового стану. Це пов'язане з тим, що форма 1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан), яка є основою при здійсненні розрахунків, складається на певну дату і результати також можна оцінювати на цю дату.

До другого підходу можна віднести науковців, які трактують фінансовий стан як спроможність підприємства вести господарську діяльність [2]. Ми погоджуємося, що з одного боку фінансовий стан свідчить про спроможність підприємства здійснювати свою діяльність. Однак, таке визначення ґрунтовно не визначає певні характеристики фінансового стану суб'єкта господарювання.

До третього підходу належать вчені, що визначають фінансовий стан як комплексне поняття і надають йому низку характеристик [3]. Цей підхід вважаємо одним з найбільш обґрунтованих, оскільки у трактуваннях міститься безпосередньо ознаки та напрями (або показники), що характеризують фінансовий стан.

Четвертий підхід до трактування фінансового стану зводиться до його визначення як економічної категорії [4]. Вважаємо цей підхід дещо суперечливим і таким, що вимагає більш детального обґрунтування, оскільки будь-яка економічна категорія є поняттям, проте не кожне поняття є економічною категорією.

Метою оцінки фінансового стану підприємства є розробка і реалізація заходів, спрямованих на його зміцнення, нарощення потенціалу та розширення можливостей підприємства здійснювати господарську діяльність на основі підвищення рівня прибутковості [5].

Оцінка фінансового стану дозволяє встановити й охарактеризувати:

- ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства в цілому, а також ефективність використання фінансових ресурсів зокрема;

- рівень кредитоспроможності підприємства як позичальника фінансових ресурсів для здійснення господарської діяльності;
- рівень підприємницького ризику щодо можливості погашення зобов'язань, здатність до нарощування активів, залучення інвестицій;
- основні пріоритети якісного планування, прогнозування, бюджетування;
- політику розподілу і використання прибутку для потреб суб'єкта господарювання;
- причини відповідних змін, а також тенденції і пріоритетні напрями розвитку підприємства за показниками його фінансового стану.

В цілому порядок оцінки фінансового стану підприємства може бути представлений такими чином.

По-перше, необхідно чітко визначити мету проведення оцінки фінансового стану підприємства, оскільки від неї буде залежати подальший вибір підходів щодо її здійснення.

По-друге, здійснюється збір інформації і обираються напрями оцінки й конкретні показники, що дозволять охарактеризувати фінансовий стан підприємства або його складові відповідно до поставленої мети.

По-третє, проводиться розрахунок показників та їх порівняння з нормативними значеннями.

По-четверте, проводиться ретельне вивчення основних причин змін тих чи інших показників та характеристика їх досягнутого рівня.

По-п'яте, виявляються резерви та обґрунтовуються заходи щодо зміцнення фінансового стану підприємства.

Найбільш розповсюдженою з наведених видів є аналіз фінансово стану з використанням фінансових коефіцієнтів, оскільки вони дають високу точність результату за умови їх правильної інтерпретації.

Відомо понад 200 відносних аналітичних показників, які можна розраховувати на основі фінансової звітності. Користь кожного

конкретного коефіцієнта суворо визначена метою аналізу. Тому при виборі показників, що будуть розраховуватися, в першу чергу необхідно керуватися завданнями і цілями, які потрібно вирішити за допомогою такої оцінки.

Зазначимо, що самі по собі фінансові коефіцієнти несуть не дуже багато інформації і їх дуже важко інтерпретувати. Крім того, деякі з показників доцільно аналізувати в комплексі з декількома іншими, щоб встановити реальну картину. Тому для одержання на їх основі висновків про фінансовий стан підприємства необхідно зіставити аналітичні показники із нормативними значеннями чи середніми показниками (по галузі, регіону, найкращим підприємствам тощо).

Важливість оцінки фінансового стану будь-якого підприємства є беззаперечною. Але за нинішніх умов господарювання переважна більшість закладів охорони здоров'я не проводить оцінку фінансового стану за відсутності у штаті кваліфікованого персоналу, який має досвід проведенні фінансово-аналітичної роботи і може обґрунтовано підійти до вибору інструментів і підходів щодо її здійснення. Частіш за все рішення щодо подальшого розвитку закладу охорони здоров'я приймаються інтуїтивно, без обґрунтованих висновків щодо фінансового стану та його впливу на фінансові результати господарювання. Крім того, серед проблем оцінки фінансового стану необхідно відзначити низький рівень інформативності фінансової звітності. Такі тенденції складно назвати позитивними, оскільки вони обмежують можливості комунальних некомерційних підприємств своєчасно реагувати на певні обставини, що виникають в процесі здійснення господарської діяльності. До того ж звужуються можливості до пошуку і впровадження комплексу заходів щодо зміцнення фінансового стану закладів охорони здоров'я та підвищення ефективності їх діяльності.

Використані джерела

1. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента. К.: Ника-Центр: Эльга, 1999. Т. 2. 591 с.
2. Білик М.Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємств. *Фінанси України*.

2005. № 3. С. 117–128.

3. Дем'яненко М.Я. Фінансовий словник-довідник. К.: ІАЕУААН, 2013. 507 с.

4. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия : учеб. пособие. 7-е изд., испр. Мн.: Новое издание, 2012. 704 с.

5. Августин Р., Демків І. Управлінські інновації як чинник підвищення конкурентоспроможності підприємств. Ефективна економіка. 2020. № 4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2020/16.pdf

Кабарівський Андрій

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Демків І.О.)

ОСОБЛИВОСТІ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Система охорони здоров'я відіграє винятково важливу роль у забезпеченні належного рівня життя. Здоров'я людини, як відомо, у світі визнається настільки значущим, що цей показник першим входить до індексу людського розвитку – універсального показника, з одного боку, рівня суспільного розвитку тієї чи іншої країни, а з другого – чутливого індикатора ефективності державного управління. Саме тому охорона здоров'я громадян є однією з найважливіших внутрішніх державних функцій України [1, с.7].

Розглядаючи управління системою охорони здоров'я, слід відмітити, що важливою складовою цієї концепції є об'єктивізація загального процесу управління системою охорони здоров'я, головним критерієм оцінки якого є ефективність.

Ефективність управління належить до найменш опрацьованих питань теорії державного управління. Не можна постійно говорити про вдосконалення управління й не мати достатньої інформації про його ефективність. Тому питання про ефективність управління є питанням життєво практичним, безпосередньо пов'язаним з державним управлінням [2].

Проблема ефективності завжди посідала важливе місце серед